

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 107/03-38

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 6. novembra 2003 v senáte zloženom z predsedu Juraja Babjaka a zo sudcov Ľubomíra Dobríka a Eduarda Bárányu prerokoval sťažnosť Mgr. I. V., bytom B., zastúpeného advokátkou Mgr. Z. K., PhD., B., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98, a takto

r o z h o d o l :

1. Právo Mgr. I. V. na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd Okresným súdom Bratislava IV v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98 **p o r u š e n é b o l o.**

2. Okresnému súdu Bratislava IV **p r i k a z u j e**, aby v konaní sp. zn. 11 C 90/98 konal bez zbytočných prietáhov.

3. Mgr. I. V. p r i z n á v a primerané finančné zadost'učinenie vo výške 30 000 Sk (slovom tridsaťtisíc slovenských korún), ktoré je Okresný súd Bratislava IV p o v i n n ý vyplatiť mu do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu.

4. Okresný súd Bratislava IV j e p o v i n n ý uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke Mgr. Z. K., PhD., B., vo výške 13 200 Sk (slovom trinásťtisíc dvesto slovenských korún) na jej účet č. 262655541/1100 vedený v Tatra banke, a. s., Bratislava, do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu.

5. Vo zvyšnej časti s'ťažnosti Mgr. I. V. n e v y h o v u j e .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 8. apríla 2003 doručená s'ťažnosť Mgr. I. V., bytom B, (ďalej len „s'ťažovateľ“), zastúpeného advokátkou Mgr. Z. K., PhD., B., ktorou namieta porušenie svojho práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) Okresným súdom Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98.

Ústavný súd 30. apríla 2003 prijal s'ťažnosť s'ťažovateľa na ďalšie konanie uznesením č. k. III. ÚS 107/03-18.

Na výzvu ústavného súdu účastníci konania oznámili, že súhlasia s prerokovaním veci bez ústneho pojednávania. Preto ústavný súd využil možnosť podľa § 30 ods. 2 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“) a upustil od ústneho pojednávania, lebo

vzhľadom na charakter veci, kde je rozhodujúci prehľad spisu, nemožno od ústneho pojednávania očakávať ďalšie objasnenie veci.

Predsedička okresného súdu sa na základe výzvy ústavného súdu vyjadrila k sťažnosti listom doručeným ústavnému súdu 29. júla 2003. Po stručnej genéze postupu súdu v predmetnej veci uviedla, že v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98 nedošlo k zbytočným priet'ahom, aj keď zároveň konštatuje, že v označenej právnej veci je priet'ah v konaní od apríla 2001 do apríla 2003. Dôvody priet'ahov vidí v objektívnych príčinách – dlhodobej práceneschopnosti zákonného sudcu, vysokom nápade vecí, opakovanej neúčasti účastníkov konania na pojednávaní, opakovaných zmenách a doplnkoch návrhu zo strany sťažovateľa, ktoré si vyžiadali množstvo procesných úkonov v rámci prípravy pojednávania.

Vyššie uvedenú sťažnosť sťažovateľ odôvodnil svojou nepriaznivou finančnou situáciou, ktorá je dôsledkom aj prebiehajúcej exekúcie súvisiacej s predmetom sporu.

Sťažovateľ žiada, aby ústavný súd

- deklaroval porušenie jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných priet'ahov zaručeného mu čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prerokovanie veci v primeranej lehote zaručeného mu čl. 6 ods. 1 dohovoru okresným súdom v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98,
- prikázal okresnému súdu v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98 konať bez zbytočných priet'ahov,
- priznal mu primerané finančné zadost'učinenie vo výške 100 000 Sk, ktoré mu je okresný súd povinný zaplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto nálezu,
- uložil povinnosť okresnému súdu uhradiť trovy právneho zastúpenia advokátke Mgr. Z. K., PhD., B., vo výške 24 120 Sk do 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia na účet č. 262655541/1100 vedený v Tatra banke, a. s., Bratislava.

II.

Ústavný súd na základe sťažnosti sťažovateľa, vyjadrenia predsedníčky okresného súdu a hlavne spisu okresného súdu sp. zn. 11 C 90/98 zistil nasledovný priebeh a stav konania:

Sťažovateľ sa návrhom podaným okresnému súdu 29. januára 1998 domáha voči žalovanému Ing. V. K., bytom B., (ďalej len „žalovaný“), určenia vlastníctva k nehnuteľnosti, a to k rodinnému domu v Bratislave na Hroncovej ul. č. 62, postavenému na pozemku parcelné číslo 1496 v katastrálnom území Dúbravka, vedenému na liste vlastníctva č. 1798. Predmetom žaloby je zároveň vymedzenie obsahu vecného bremena vzniknutého medzi vlastníkmi rodinných domov v Bratislave na Hroncovej ulici a Talichovej ulici, postavených na parcele č. 1496 v katastrálnom území Dúbravka na liste vlastníctva č. 1798. Návrh bol zapísaný pod sp. zn. 11 C 90/98.

Dňa 30. novembra 1998 sťažovateľ upravil petit návrhu tak, že zobral návrh v časti o určenie vlastníctva k vyššie uvedenej nehnuteľnosti späť a žiadal, aby súd vymedzil len obsah vecného bremena. Dňa 18. januára 1999 sťažovateľ podal okresnému súdu návrh na pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane navrhovateľa.

Postup okresného súdu v konaní sp. zn. 11 C 90/98 v období od podania žaloby 29. januára 1998 do 6. júla 1999, v priebehu ktorého okresný súd vyzval žalovaného na vyjadrenie k návrhu, vo veci pojednával (19. októbra 1998, 4. novembra 1998, 30. novembra 1998, 17. februára 1999, 10. marca 1999, 15. marca 1999), na základe požiadania z 15. júna 1999 zapožičal predmetný spis Krajskému súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) za účelom nahliadnutia doň, pričom naspäť bol vrátený 6. júla 1999, plynulo smeroval k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa (rozhodnutiu vo veci).

Dňa 13. januára 2000 okresný súd vytýčil pojednávanie vo veci na 7. február 2000, ktoré však bolo odročené na žiadosť sťažovateľa. Napriek ďalšej ospravedlnenej neúčasti sťažovateľa na pojednávaní konanom 23. februára 2000, okresný súd po ukončení

dokazovania vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol. Proti predmetnému rozsudku podal sťažovateľ 18. apríla 2000 odvolanie. Okresný súd spis predložil krajskému súdu ako odvolaciemu súdu 8. júna 2000.

Krajský súd uznesením sp. zn. 17 Co 194/00 z 28. júla 2000 zrušil rozsudok súdu prvého stupňa a vec mu vrátil na ďalšie konanie. Svoje rozhodnutie odôvodnil tým, že rozsudok bol vynesený v konaní, ktoré malo na prvom stupni také vady, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a rozsudok je nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov. Hoci sťažovateľ vzal čiastočne návrh späť na pojednávaní konanom 30. novembra 1998, a to v časti o určenie vlastníctva, o tomto späťvzatí však okresný súd účinne nerozhodol. Nevyhotovil písomné rozhodnutie, ktoré nedoručil účastníkom konania, a nerozhodol o ňom ani v rozsudku, ktorým rozhodol v merite veci. V rozpore s ním návrh sťažovateľa zamietol v celom rozsahu. Z obsahu spisu tak odvolací súd nemohol zistiť, či mal navrhovateľ úmysel zmeniť pôvodný návrh na začatie konania, čoho sa vlastne v spore domáhal a o čom napokon súd prvého stupňa rozhodol. Podľa názoru odvolacieho súdu prvostupňový súd neuviedol v rozhodnutí, aké dokazovanie vykonal, neposúdil skutkové zistenia, neuviedol ani, čo mal a čo nemal preukázané. Za týchto okolností nemohol odvolací súd napadnutý rozsudok vôbec preskúmať, a tak kvôli závažným procesným nedostatkom nemohol ani vysloviť právny názor podľa hmotnoprávnych predpisov. Krajský súd doručil predmetné uznesenie okresnému súdu 6. októbra 2000.

Viazaný právnym názorom odvolacieho súdu okresný súd 16. novembra 2000 vydal uznesenie o zastavení konania v časti o určenie vlastníckeho práva sťažovateľa k nehnuteľnosti nachádzajúcej sa v Bratislave na Hroncovej ulici č. 62, postavenej na parcele č. 1496 v katastrálnom území Dúbravka, vedenej na liste vlastníctva č. 1798. Toto uznesenie nadobudlo právoplatnosť 15. decembra 2000.

Následne okresný súd 20. novembra 2000 vyzval sťažovateľa na doplnenie návrhu na konanie v zmysle intencií uznesenia krajského súdu, a to na vymedzenie predmetu sporu, označenie všetkých účastníkov a ich procesného postavenia pod hrozbou zastavenia konania.

Podľa požiadaviek okresného súdu sťažovateľ doplnil návrh 12. apríla 2001 o pripustenie ďalších účastníkov do konania na strane sťažovateľa.

Až 30. apríla 2003 okresný súd vytýčil pojednávanie na 11. jún 2003. Uvedené pojednávanie sa síce konalo, ale bolo odročené na neurčito s tým, že súd uložil právnej zástupkyňi sťažovateľa, aby v lehote 30 dní upravila okruh účastníkov na strane sťažovateľa a žalovaného, upravila petit žaloby zodpovedajúci súčasnému právnemu stavu. Dňa 14. júla 2003 právna zástupkyňa sťažovateľa požiadala okresný súd o predĺženie lehoty na splnenie úlohy do 11. augusta 2003 a 5. septembra 2003 požiadala okresný súd o nariadenie pojednávania vo veci v čo najkratšom čase.

Napriek tomu, že sťažnosť na prieťahy v konaní podľa § 17 ods. 1 zákona Slovenskej národnej rady č. 80/1992 Zb. o sídlach a obvodoch súdov Slovenskej republiky, štátnej správe súdov, vybavovaní sťažností a o voľbách prísediacich (zákon o štátnej správe súdov) v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o štátnej správe súdov“) podal sťažovateľ okresnému súdu až 4. apríla 2003, teda len tri dni pred podaním sťažnosti podľa čl. 127 ústavy ústavnému súdu, ústavný súd v okolnostiach prípadu netrval na včasnom podaní sťažnosti podľa § 17 ods. 1 zákona o štátnej správe súdov. Konštatoval pritom, že vzhľadom na celkovú dĺžku konania a činnosť okresného súdu v tomto konaní, ktorými bolo porušené sťažovateľovo právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy, už nie je v možnostiach tohto súdu vec plne napraviť.

III.

Účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia štátneho orgánu. Samotným prerokovaním veci na súde alebo na inom štátnom orgáne sa právna neistota neodstráni. K vytvoreniu želateľného stavu, t. j. stavu právnej istoty, dochádza až právoplatným rozhodnutím súdu alebo iného štátneho orgánu. Preto na splnenie základného práva podľa čl. 48 ods. 2 ústavy nestačí, aby štátne orgány vec prerokovali, prípadne vykonali rôzne úkony bez ohľadu na ich počet (I. ÚS 10/98).

V konaní o sťažnosti namietajúcej porušenie základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 ústavy zohľadňuje ústavný súd právnu a faktickú zložitosť veci, správanie účastníkov konania a postup samotného súdu v jeho konaní a rozhodovaní vo veci samej (napr. II. ÚS 813/00). Tieto tri kritériá zohľadňuje pri namietanom porušení práva na prerokovanie veci súdom v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru aj Európsky súd pre ľudské práva v Štrasburgu.

Ústavný súd je toho názoru, že predmetné občianskoprávne konanie vzhľadom na jeho predmet, skutkovú a právnu povahu sporu nemožno hodnotiť ako zložitú vec. Pre sudcu rozhodujúceho občianskoprávne spory by stanovenie procesného postupu a zabezpečenie dôkazov v konaní o určenie vlastníckeho práva k nehnuteľnostiam a vymedzenie obsahu vecného bremena nemalo predstavovať osobitný problém. Vo veci predloženej na súdne rozhodnutie platí stabilná právna úprava a uplatňuje sa stabilná judikatúra súdov.

Pokiaľ ide o správanie sťažovateľa ako účastníka konania, ústavný súd pripúšťa, že návrhy na zmenu petitu žaloby zo strany sťažovateľa, jeho návrhy na pripustenie ďalších účastníkov v konaní, podané odvolanie voči rozhodnutiu prvostupňového súdu, v štyroch prípadoch ospravedlnená neúčasť sťažovateľa na pojednávaníach ako dôvod odročovania pojednávania okresným súdom a jedna jeho neospravedlnená neúčasť mohli vplývať na jeho priebeh a dĺžku. Podľa právneho názoru ústavného súdu vysloveného v skorších rozhodnutiach využitie možností daných sťažovateľovi procesnými predpismi (Občianskym súdnym poriadkom) na uplatňovanie a presadzovanie jeho práva v občianskom súdnom konaní spôsobuje síce predĺženie priebehu konania, nemožno ho však kvalifikovať ako postup, ktorého dôsledkom sú zbytočné prietahy (I. ÚS 31/01). Vyššie uvedené skutočnosti však ústavný súd zohľadnil pri rozhodovaní o primeranom finančnom zadosťučinení sťažovateľa.

Tretím hodnotiacim kritériom, použitím ktorého ústavný súd zisťuje, či došlo k porušeniu základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48

ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru je správanie (postup) samotného súdu.

Pri skúmaní toho, či v dôsledku postupu okresného súdu došlo k porušeniu označeného základného práva sťažovateľa, ústavný súd zistil, že tomu tak je, a to tak v dôsledku jeho nekonania, ako aj v dôsledku jeho konania, ktoré však nesmerovalo k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa vo veci, s ktorou sa obrátil na súd.

Podľa judikatúry ústavného súdu (napr. I. ÚS 47/96, II. ÚS 41/97) priedahy v konaní, ktoré možno pripísať správaniu účastníka konania, však nevylučujú zodpovednosť orgánu, ktorý vo veci koná, a to najmä v prípadoch, ak o právach účastníka konania rozhoduje dlhšie, než je primerané podľa povahy veci, alebo ak ide o zbytočný priedah zapríčinený i nesprávnym postupom súdu. „Aj nesprávna činnosť štátneho orgánu môže zapríčiniť porušenie práva zaručeného v čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 dohovoru, ak činnosť štátneho orgánu nesmeruje k odstráneniu právnej neistoty ohľadne tých práv, kvôli ktorým sa osoba obrátila na štátny orgán, aby o jej veci rozhodol“ (II. ÚS 64/99, podobne II. ÚS 9/01, II. ÚS. 67/01).

V týchto intenciách ústavný súd považoval obdobie od 23. februára 2000, keď okresný súd po ukončení dokazovania vyhlásil rozsudok, ktorým žalobu sťažovateľa zamietol, do 16. novembra 2000, keď okresný súd viazaný právnym názorom odvolacieho súdu vydal uznesenie o zastavení konania v časti o určení vlastníckeho práva sťažovateľa, za zbytočný priedah v konaní sp. zn. 11 C 90/98. Vzhľadom na to, že odvolací súd zrušenie prvostupňového rozhodnutia odôvodnil existenciou takých závažných väd v konaní okresného súdu, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, a rozsudok bol nepreskúmateľný pre nedostatok dôvodov, doba 9 mesiacov, o ktorú sa v jeho dôsledku predĺžilo konanie, predstavuje zbytočný priedah v konaní porušujúci sťažovateľovo právo podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru, pretože právna neistota sťažovateľa ohľadne priznania jeho nárokov počas celého tohto obdobia nebola odstránená.

Zbytočné prietahy v predmetnom konaní okresného súdu spočívajúce v jeho úplnej nečinnosti, a to bez existencie zákonných prekážok jeho ďalšieho konania, ústavný súd zistil v období od 6. júla 1999 do 13. januára 2000 (až po 6 mesiacoch od vrátenia spisu z krajského súdu okresný súd vytýčil ďalšie pojednávanie) a od 12. apríla 2001, keď sťažovateľ podľa požiadaviek okresného súdu doplnil návrh o pripustenie ďalších účastníkov do konania, až do 30. apríla 2003, keď okresný súd vytýčil ostatné pojednávanie na 11. jún 2003 (prietah v trvaní 24 mesiacov). Pri posudzovaní tohto obdobia ústavný súd zobral do úvahy svoju predošlú judikatúru, v súlade s ktorou obdobie poznamenané nečinnosťou všeobecného súdu, keď jeho konaniu nebráni žiadna zákonná prekážka, ústavný súd posudzuje ako zbytočný prietah v konaní (napr. II. ÚS 3/00).

Okresný súd sa v konaní, ktoré trvá takmer šesť rokov, dopustil zbytočných prietahov trvajúcich najmenej 39 mesiacov (viac než 3 roky), ktoré zapríčinil jednak svojou úplnou nečinnosťou, jednak nesprávnou činnosťou súdu nesmerujúcou k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa v jeho veci, ale k spôsobeniu zbytočných prietahov. Ani dlhodobú práceneschopnosť a preťaženosť sudcov nie je možné zohľadniť ako dôvod ospravedlňujúci voči občanovi inak zbytočné prietahy v konaní o jeho veci. Námietka veľkého množstva nevybavených a nerozhodnutých vecí nemá povahu okolností, ktoré by vylučovali zodpovednosť súdu, ktorý je vecne a miestne príslušný na rozhodnutie vo veci občana, ktorý sa naň obrátil.

Vzhľadom na vyššie uvedené ústavný súd vyslovil porušenie práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietahov postupom okresného súdu v predmetnom občianskoprávnom konaní, tak ako ho garantuje čl. 48 ods. 2 ústavy a čl. 6 ods. 1 dohovoru.

IV.

Ak ústavný súd pri rozhodovaní o sťažnosti fyzickej osoby alebo právnickej osoby podľa čl. 127 ods. 2 ústavy vysloví, že k porušeniu práva došlo právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom, príp. nečinnosťou, zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah, príp. prikáže tomu, kto právo porušil, aby vo veci konal. Podľa čl. 127 ods. 3

ústavy ústavný súd môže zároveň na žiadosť osoby, ktorej práva boli porušené, rozhodnúť o priznaní primeraného finančného zadosťučinenia.

V súlade s § 56 ods. 3 písm. a) zákona o ústavnom súde ústavný súd okresnému súdu prikázal, aby v konaní vedenom pod sp. zn. 11 C 90/98 konal bez zbytočných prietáhov. Účelom práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov je odstránenie stavu právnej neistoty, v ktorej sa nachádza osoba domáhajúca sa rozhodnutia súdu. Tento účel možno dosiahnuť len právoplatným rozhodnutím.

V súvislosti s úpravou sťažnosti čl. 127 ods. 3 ústavy ustanovuje: „Ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadosťučinenie.“

Podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde „Ak sa sťažovateľ domáha primeraného finančného zadosťučinenia, musí uviesť rozsah, ktorý požaduje, a z akých dôvodov sa ho domáha“. Z ustanovenia § 56 ods. 4 zákona o ústavnom súde vyplýva, že primerané finančné zadosťučinenie má povahu náhrady nemajetkovej ujmy vyjadrenej v peniazoch.

Sťažovateľ žiada primerané finančné zadosťučinenie vo výške 100 000 Sk.

Pri určovaní výšky primeraného finančného zadosťučinenia ústavný súd vychádzal zo zásad spravodlivosti, z ktorých vychádza Európsky súd pre ľudské práva, keď priznáva spravodlivé finančné zadosťučinenie podľa čl. 41 dohovoru so zreteľom na konkrétne okolnosti prípadu. Súčasne sa pritom riadi úvahou, že cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je zmiernenie nemajetkovej ujmy, avšak nie prípadná náhrada škody.

Hoci ústavný súd prikázal okresnému súdu, aby v označenom súdnom konaní konal bez zbytočných prietáhov, porušenie základného práva sťažovateľa podľa čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru však nemožno účinne odstrániť len uplatnením tejto právomoci ústavného súdu. V dôsledku toho bolo potrebné rozhodnúť aj o náhrade nemajetkovej ujmy, ktorá sťažovateľovi vznikla

predovšetkým v pocitoch neistoty a obáv o ochranu jeho vlastníckych práv, čo negatívne ovplyvňuje životné a sociálne podmienky sťažovateľovej rodiny. Vzhľadom na celkovú dobu konania okresného súdu, na rozsah zbytočných prietahov v jej rámci, berúc do úvahy tiež konkrétne okolnosti prípadu (samotné pričinenie sťažovateľa ospravedlnenou neúčastou na pojednávaníach), možno sumu 30 000 Sk považovať za primerané finančné zadost'učinenie podľa § 50 ods. 3 zákona o ústavnom súde. Sťažovateľom požadovanú výšku primeraného finančného zadost'učinenia ústavný súd považuje v okolnostiach prípadu za neprimeranú.

V.

Sťažovateľ vo svojej sťažnosti žiada, aby ústavný súd zaviazal okresný súd uhradiť trovy konania jeho právnej zástupkyňi vo výške 24 120 Sk, a to za päť právnych úkonov 21 350 Sk, 5-krát režijný paušál po 128 Sk a 2 136 Sk ako náhrada za stratu času.

Ústavný súd pri rozhodovaní o trovách požadovaných právnu zástupkyňou sťažovateľa vychádzal z ustanovenia § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde, podľa ktorého ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uznesením uložiť niektorému účastníkovi konania, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy.

Sťažovateľ bol vo veci úspešný, a preto je potrebné rozhodnúť o úhrade trov konania okresným súdom.

Pri výške náhrady trov právneho zastúpenia ústavný súd vychádzal z ustanovenia § 13 ods. 8 vyhlášky Ministerstva spravodlivosti Slovenskej republiky č. 163/2002 Z. z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej len „vyhláška č. 163/2002 Z. z.“), ktoré upravuje výšku odmeny za zastupovanie pred ústavným súdom a podľa ktorého ak predmet sporu nie je oceníteľný peniazmi, odmena za jeden úkon je jedna tretina výpočtového základu. Predmetom konania pred ústavným súdom je ochrana základných práv a slobôd, ktorá nie je oceníteľná peniazmi.

Podľa § 1 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. výpočtovým základom na účely tejto vyhlášky je priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky za prvý polrok predchádzajúceho kalendárneho roka.

Podľa oznámenia Štatistického úradu Slovenskej republiky za prvý polrok 2002 bola priemerná mesačná mzda zamestnanca hospodárstva Slovenskej republiky 12 811 Sk.

Podľa takto určených kritérií je výška odmeny za jeden úkon právnej pomoci 4 270 Sk podľa ustanovenia § 16 ods. 1 vyhlášky č. 163/2002 Z. z. Ústavný súd priznal právnej zástupkyňi sťažovateľa trovy právneho zastúpenia za tri úkony právnej pomoci, a to prevzatie a prípravu vecí, podanie vo veci samej, ako aj vyjadrenie vo veci, spolu vo výške 12 810 Sk. Ústavný súd rozhodol aj o priznaní náhrady výdavkov na miestne telekomunikačné výdavky a miestne prepravné vo výške jednej stotiny výpočtového základu podľa § 19 ods. 3 vyhlášky č. 163/2002 Z. z., t. j. dva-krát 128 Sk. Vo zvyšnej časti požadovaným trovám právneho zastúpenia ústavný súd nevyhovel, pretože vypracovanie právneho rozboru vecí nie je samostatným úkonom a písomné podanie predsedníčke okresného súdu nie je úkonom právnej pomoci voči ústavnému súdu.

Z týchto dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako je uvedené vo výroku tohto nálezu.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 6. novembra 2003

